

Udskriftsdato: 13. december 2025

KEN nr 9782 af 07/10/2009 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2009-6-0864

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin.,
Pressenævnet, j.nr. 2009-6-0864

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2009-6-0864

Resumé

Klager – en forening – klagede bl.a. over artiklen ”Offentlig støtte til folk bag sex-sekt” i Jyllands-Posten og jp.dk.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Det følger af medieansvarslovens § 38, stk. 1, at et genmæles indhold i alt væsentligt skal være begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger. Under henvisning til, at klagers genmæletekster ikke var begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger afslog Jyllands-Posten at bringe disse. Pressenævnet finder, at genmæleteksterne indeholder kommentarer og vurderinger i et sådant omfang, at de ikke opfylder indholdskravet i medieansvarslovens § 38, stk. 1. Pressenævnet finder på denne baggrund, at der ikke er grundlag for at bringe genmælerne, eller for at udtale kritik af, at Jyllands-Posten afviste at bringe dem.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at et medie skal udvise kildekritik over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkt A. 2. Nævnet finder ikke grundlag for at fastslå, at Jyllands-Posten har undladt at udvise den fornødne kildekritik. Nævnet bemærker, at det af artiklerne fremgår, hvem der udtaler sig, således at læseren har mulighed til at forholde sig til kilden.

Efter de foreliggende oplysninger finder Pressenævnet ikke grundlag for at udtale kritik af Jyllands-Posten for at have anvendt betegnelsen ”sekt” om MISA og for at omtale forbindelsen – der bl.a. fremgår af [K]s vedtægter – mellem MISA og [K].

Efter det oplyste, er det 21 medlemmer af MISA og ikke organisationen MISA, der er under anklage i Rumænien. Nævnet finder det beklageligt, at Jyllands-Posten på dette punkt gav ukorrekte oplysninger, men finder dog ikke, at dette forhold kan føre til at udtale kritik af bladet. Som sagen foreligger oplyst, har nævnet ikke mulighed for at tage stilling til, om de rumænske anklager i øvrigt er refereret korrekt.

Nævnet finder, at de oplysninger, der blev bragt i artiklerne, kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for [K], og at de derfor har skullet efterprøves i særlig grad, først og fremmest ved forelæggelse for klager. Jyllands-Posten rettede henvendelse til pressetalsmand [E] den 22. maj 2009. Talsmanden besvarede avisens henvendelse den 27. maj 2009 og anførte i den forbindelse, at svaret skulle bringes i sin helhed. Under disse omstændigheder, og da Jyllands-Posten den 31. maj 2009 in extenso optrykte et indlæg fra [C], finder nævnet ikke grundlag for at kritisere avisen for ikke i videre omfang at inddrage [K]s synspunkter i artikelserien.

Pressenævnet finder heller ikke i øvrigt anledning til at udtale kritik af Jyllands-Posten og jp.dk.

[K] har klaget til Pressenævnet over artikler på jp.dk og i Jyllands-Posten den 23., 24., 25. og 31. maj samt 7. juni 2009, idet centeret mener, at god presseskik er tilsidesat. Klagen omfatter tillige afslag på genmæle.

Sagen er behandlet sammen med sag nr. 2009-6-0845, [person A] mod Jyllands-Posten, sag nr. 2009-6-0866, [K] mod kristeligt-dagblad.dk, og sag nr. 2009-6-0870, [K] mod Ekstra Bladet.

1 Sagsfremstilling

Jyllands-Posten bragte den 24. maj 2009 (og på jp.dk den 23. maj 2009 kl. 22.19) en artikel under overskriften *"Offentlig støtte til folk bag sex-sekt"* og underoverskriften *"Tilskud: Københavns Kommune har i flere år givet tilskud til en yogaskole, der er styret af en rumænsk sekt-lignende organisation, som tjener penge på sex-tjenester og deltagelse i pornofilm"*. Af artiklen fremgår følgende:

"Københavns Kommunes fritidsforvaltning anklages for naivitet og forsømmelse af sin tilsynspligt, fordi kommunen årligt giver omkring 600.000 kr. til en yogaskole, [K], der ifølge afhoppede medlemmer af skolens inderkreds er styret af en rumænsk-baseret sexsekt, MISA. Den er i Rumænien under anklage for blandt andet handel med kvinder, prostitution og antisemitisme.

Morgenavisen Jyllands-Posten kan i dag dokumentere, hvordan flere af den københavnske yogaskoles lærere har tjent eller tjener penge på bl.a. stripshows og pornofilm angiveligt som led i en spirituel udvikling, men ifølge kritikere for at tjene penge til sekten.

Sognepræst Tom Thygesen Daugaard, der igennem sin tidligere post som leder af det kristne Dialogcenter har fulgt udviklingen i organisationen, siger:

"Det er dybt naivt af Københavns Kommune at give penge til [K] uden at undersøge, hvad der ligger bag. Der står en totalitær, sekterisk organisation bag, som manipulerer med unge, søgende mennesker, og som driver forskellige sex-tjenester. Der er grund til kraftigt at advare unge mod at nærme sig organisationen. "

... "

Samme dag bragte avisen en artikel under overskriften *"Sex, løgn og yogakurser"* og underoverskriften *"Advarsel: Det ligner en almindelig yogaskole, men under overfladen gemmer der sig en sektlignende organisation, der tjener penge på at tilbyde forskellige seksuelle ydelser. Godtroende danskere risikerer at blive opslugt af sekten, advarer afhoppere"*. Af artiklen fremgik bl.a. følgende:

"Nu står det fuldstændigt klart for mig [tidligere kursist, Jesper], hvad [K] i Danmark og hovedorganisationen, MISA, i Rumænien er for noget: Det er en sekt, hvor nogle af lærerne er involveret i sex-tjenester og pornofilm-produktion, prostitutionslignende virksomhed og lignende. Bagved ligger en forskruet kult-opfattelse, hvor én person, [B], leder det hele diktatorisk gennem sin udsending. I Danmark er det [C], og han bestemmer alt," siger Jesper. "

Af artiklen fremgår det, at tre af de kvindelige lærere tidligere har solgt erotiske shows til polterabender mv., og at [C] sammen med sin ægtefælle og en anden kvinde indspillede en erotisk film, der blev solgt vedlagt videoklip af nøgne kvindelige medlemmer af MISA. Artiklen fortsætter:

"Dialogcentret advarer kraftigt

De mange seksuelt orienterede aktiviteter er en direkte konsekvens af det spirituelle og religiøse grundlag, som er skabt af den åndelige rumænske leder, [B].

Det fastslår pastor Tom Thygesen Daugaard, der som mangeårig leder af det sektkritiske kristne Dialogcentret har fulgt udviklingen i det rumænske MISA og det danske [K]:

"Man har i sekten en forestilling om, at et slags helligt samleje kan føre til en højere spirituel bevidsthed. Rent kultisk skal manden forestille sig, at han har samleje med gudinden Shakti, mens kvinden skal forestille sig, at hun har samleje med den mandlige guddom Shiva. I og med at det er Shakti og Shiva, der i fantasien er med i samlejet guddommeliggøres det nærmest. Og hvis man så kan skabe et økonomisk

overskud på den upersonlige sex og lader pengene gå til [K] og MISA, er det det ypperste, man kan opnå ved karma-yoga nemlig, at man selv kan få en bedre karma,” siger Tom Thygesen Daugaard.

I princippet kunne man vel bare sige: Lev og lad lev – fred være med det! Hvis en yogaskoles lærere og leder har lyst til at optræde i erotisk og pornografisk sammenhæng, må det vel være deres egen sag – bare det er indenfor lovens grænser.

”Kommunen hjælper med at lokke”

Men Tom Thygesen Daugaard advarer mod at bagatellisere oplysningerne om sexaspektet ved [K].

”Problemet er, at unge, søgende mennesker risikerer at blive sluset ind i [K] ved at få bildt en historie ind om, at man bliver frelst igennem denne form for sex – og at man kommercielt kan udnytte kvinder i en sex-industri, sådan som [K]s moderorganisation, MISA, er anklaget for i Rumænien. På den baggrund vil jeg på det kraftigste advare unge mod at nærme sig [K],” siger Tom Thygesen Daugaard.

Flere af inderkredsens tidligere medlemmer, som nu har forladt [K], er overbeviste om, at de penge, som kvinderne tjener ved seksuelle ydelser, ender i samme pengekasse, som tilskuddet fra Københavns Kommune havner i.

[D], der har været chauffør for [K]-lederen [C] på rejser rundt i Europa, er ikke i tvivl:

”Der foregår en udnyttelse af unge, godtroende kvinder, som lader sig lokke ind i [K] og begynder at tro på det verdensbillede, de bliver stopfodret med, og hvor de bliver betragtet som mere og mere spirituelle, hvis de dyrker mere og mere sex og skaffer penge til organisationen. Pigerne får at vide, at de skal dyrke deres seksualitet, og flere af dem, jeg kender fra [K], har optrådt på striptease-barer i København. Desuden har andre kvinder tjent mange penge til organisationen via tantra-templerne og på en video-sex-chat, som de nu har lukket,” siger [D].

Jesper mener, at dagsordenen i [K] handler om noget helt andet end spiritualitet og personlig frihed, nemlig om kontrol, magt og penge:

”Folkene i [K] er rigtig gode til det med sex. Derfor er det også sådan, de tjener deres penge. De siger, at sex-aktiviteterne har et spirituelt formål, men forsøger alligevel at skjule deres dybe engagement i sex-industrien. ”

Når både Jesper og [D] står frem og fortæller om [K] nu, er det for at advare andre mod at gå ind i organisationen og for at sætte spørgsmålstejn ved Københavns Kommunes støtte til [K].

...

Kommune: [K] overholder reglerne

I Københavns Kommune siger fritidschef Mads Kamp Hansen:

”Vi kender godt til, at der ligger et eller andet af mere eller mindre seksuel karakter bag [K]. Men den del af foreningen, som vi giver støttet til, ligger inden for rammer, som lovgivningen har sat. Om foreningen så i øvrigt laver nogle andre aktiviteter ud over det, blander vi os ikke i. Hvis man opfylder nogle grundkriterier, er man berettiget til at få støtte. Derfor giver de nye oplysninger her os ikke anledning til at undersøge forholdene i og bag [K].

Morgenavisen Jyllands-Posten ville gerne have haft lederen af [K], [C], til at svare på den kritik, der bliver rejst af foreningen. Men den presseansvarlige i [K], [E], oplyser, at [C] ikke var til at træffe fredag

aften, men at man vil vende tilbage med en kommentar. Det ville imidlertid først være efter deadline for denne udgave af Indblik. ”

Jyllands-Posten bragte den 25. maj 2009 en artikel under overskriften *”Tilskud til folk bag sex-sekt undersøges”* og underoverskriften *”Kulturborgmesteren i København vil have undersøgt årlige tilskud på 600.000 kr. til yogaskole, hvis lærere er involveret i sex-industri”*. Af artiklen fremgik det, at kulturborgmesteren ville iværksætte en undersøgelse for at fastslå, hvorvidt der i forbindelse med yogaskolen foregår aktiviteter i strid med lovgivningen. Af artiklen fremgår bl.a. følgende:

”Sex-orienteret sekt

Bag facaden af yoga-kurserne på [K] gemmer der sig en sex-orienteret kult, der er baseret på den religiøse og spirituelle overbevisning, at man via sex med mange forskellige partnere opnår en højere spiritualitet, idet man skal forestille sig, at sex-partneren er den kvindelige eller mandlige guddom Shakti eller Shiva.

Tidligere medlemmer af [K] fortæller, hvordan kvinder bliver tilskyndet til også at tjene penge på sex. Flere af lærerne har tjent penge på at tilbyde erotiske shows og striptease. Lederen [C] optræder i pornofilm, og en af lærerne står for en hjemmeside, hvor kvinder tilbyder såkaldt tantra-sex i København, Odense og Århus.

I Rumænien, hvor sekten har sit hovedsæde, er moderorganisationen MISA under anklage for at stå bag prostitution og handel med kvinder. ”

...

Det har ikke været muligt at få svar fra [K] på en række spørgsmål, som Morgenavisen Jyllands-Posten har stillet centerets leder, [C]. ”

Jyllands-Posten bragte den 31. maj 2009 en artikel under overskriften *”Den lange vej til frihed”* og underoverskriften *”Forblændet: [F] søgte friheden, da hun begyndte at følge kurser i [K]. Men da hun blev gravid, og den øverste leder sagde: ”No baby!” stod det klart, at hun måtte bryde ud for at vinde den”*. I artiklen beskriver [F], hvordan hun efter at have stiftet bekendtskab med [K], flytter ind i et bofællesskab i forbindelse med yogacenteret. Hun skifter sin tidligere vennekreds ud med venner med relation til centeret og bliver personlig assistent for [C]. Af artiklen fremgår bl.a. følgende:

”Det var [C], alle gik til, hvis de havde brug for at vide, hvordan de skulle komme videre i deres spirituelle udvikling, eller hvordan de løste et konkret problem i forhold til verden udenfor. Han var skolens leder og den spirituelle guide for alle i yogacenteret og de ashrammer [bofællesskaber], der var opstået omkring centeret – og der var efterhånden flere og flere, som søgte hans råd og vejledning,” siger [F].

Selv fulgte hun også nøje vejledningen fra [C]. Og hvis han skulle være i tvivl om noget, sendte han spørgsmålet videre til [K]s guru, [B].

”[B] var gurun for os alle. Hans ord var lov. Vi havde fået den kollektive opfattelse i [K], at [B]s ord og handlinger direkte udsprang af Guds vilje. Når vi havde mulighed for det, tog vi på yoga-sommer-lejr i Rumænien, og det var et mål for os alle at se [B] og måske komme til at tale med ham. Han var vores guru og havde alle svarene – de rigtige svar.

...

”Jeg [F] kan efterfølgende se, at [K] har mange sekteriske elementer. Jeg har netop læst en bog om sekter og kan se, at [K] gør mange af de ting, der gør sig gældende for sekter: Man bliver budt meget varmt

velkommen, man skaber hurtig relationer, får opgaver i foreningen, forpligter sig, kommer der mere og mere, mister kontakten udadtil, følger ikke længere med i verden udenfor, får et fællesskab omkring én fælles ide med en leder i toppen, hvis svar anses for at være sandheden. Pludselig er folk ikke i stand til at have en selvstændig holdning og da slet ikke, hvis den går imod lederens, imod guruens holdning. Sådan oplevede jeg, at det var i [K], og derfor måtte jeg bryde ud. ”

Til artiklen var under overskriften ”[K]: yoga med mere” oplyst følgende:

”I sidste uge kunne Morgenavisen Jyllands-Posten fortælle, at en yogaskole, [K], som får et tilskud på 600.000 kr. om året fra Københavns Kommune, har andet end yoga på programmet bag facaden.

Flere af lærerne har deltaget i en sex-industri, hvor de har tjent penge via stripshows og erotiske shows til polterabender og firmafester.

Lederen af yogacenteret har optrådt i sex-film, og en af lærerne står bag tre centre i Odense, Århus og København, der tjener penge på erotisk massage, den såkaldte tantralsex.

Bag det hele gemmer der sig endnu et lag, idet [K] styres af en rumænsk guru, [B], som betragtes internt i gruppen som en person, der besidder guddommelige svar på tilværelsens spørgsmål.

[B] mener, at verden styres af frimurere og jøderne, og at de to grupper har produceret aids-, ebola- og sars-virus i hemmelige laboratorier med henblik på at dræbe fem milliarder mennesker på jorden, så der kun er en milliard tilbage, angiveligt fordi det er lettere at kontrollere færre mennesker.

En religionsforsker og tidligere medlemmer betragter folkene bag [K] som sekteriske.

Københavns Kommunes kulturborgmester, Pia Allerslev (V), har iværksat en undersøgelse af forholdene i [K]. ”

Nederst på siden bragte avisen under overskriften ”Svar fra lederen af [K], [C]” kommentarer til [F]s fortælling.

Jyllands-Posten bragte den 7. juni 2009 en artikel under overskriften ”Københavns Kommune freder omstridt yogacenter ” og underoverskriften ”Kommunen vil fortsat give tilskud til [K], selv om lærerne deltager i pornofilm og følger en rumænsk guru, der mener, at frimurerne vil udrydde fem milliarder mennesker ”. Af artiklen fremgår bl.a. følgende:

”Skatteborgerne i København vil fortsat skulle bidrage med et årligt tilskud på 600.000 kr. til det omstridte [K].

Det står fast, efter at embedsmænd i kommunens fritidsforvaltning har fremlagt en redegørelse af forholdene i og omkring yogacenteret.

Redegørelsen er blevet til på baggrund af, at Morgenavisen Jyllands-Posten har afsløret usædvanlige forhold bag [K].

Således har såvel formanden for den folkeoplysende forening, lederen af skolen samt flere af lærerne deltaget i pornofilm, der er blevet solgt til Danmarks største distributør af pornofilm.

...

Irrelevante forhold

Men ifølge embedsmændene i Københavns Kommune er alle disse forhold irrelevante, hvis blot selve yogaskolen lever op til folkeoplysningslovens krav.

Kommunens fritids- og idrætsforvaltning har stillet sig tilfreds med et svar fra [K], hvori det hedder, at ”hvad aftenskolens kursister og yogalærere i øvrigt foretager sig privat og professionelt er ikke foreningens ansvar.”

På baggrund af svarene fra yogaskolen konkluderer forvaltningen i redegørelsen:

”Foreningens svar på spørgsmålene giver umiddelbart ikke forvaltningen anledning til at foretage sig yderligere.”

Dog kritiserer forvaltningen yogacenteret for ikke at have holdt sin generalforsamling i år inden den 31. marts, for ikke at have haft alle pligtige punkter på dagsordenen i fjor og for at skrive på sin hjemmeside, at kurserne var blåstemplede af Københavns Kommune, hvilket de ikke var.

Det faktum, at der er optaget scener til en pornofilm i de lokaler, som kommunen har ydet tilskud til, har ikke givet anledning til kritik fra kommunens side.”

Til artiklen var indsat tekstboksen ”*Sagen kort*”, der i det væsentlige var identisk med ”[K]: yoga med mere”.

[K] anmodede den 8., 21. og 24. juni 2009 avisen bringe centerets genmæletekster (et separat genmæle for hver artikel). Genmæleteksterne tilbageviste navnlig, at yogacenteret og MISA var sekter, at de var involveret i sex-industrien, at [C] var leder samt kritiserede avisen for manglende kildekritik.

Avisen afviste endeligt den 29. juni 2009 at bringe klagers genmæletekster, men tilbød, at synspunkterne kunne tilkendegives over for avisens journalist med henblik på en journalistisk artikel eller eventuelt offentliggørelse som læserindlæg.

2 Parternes synspunkter

2.1 [K]s synspunkter

[K] har anført, at artiklerne baserer sig på upålidelige kilder. [D] er indstævnet ved retten af [K] i en tvist om ejendomsretten over en gård. En gruppe mennesker, der har forladt og er imod MISA, udtaler sig. Den tidligere elev, ”Jesper”, er på et personligt hævntogt. Kilderne citeres uden at referere baggrund og personlige motiver, hvorved offentligheden ikke kan tage stilling til udtalelsernes troværdighed. Der er tidligere stillet spørgsmålstejn ved Dialogcenterets objektivitet, bl.a. i kristeligt-dagblad.dk’s artikler ”Vrede over centers advarsel mod frikirker” og ”Dialogcentret kritiseres for ensidighed” af 20. december 2006.

[K] er en folkeoplysende forening, der driver aftenskolevirksomhed med undervisning i emner som yoga, meditation, tantrisk erotik og selvudvikling. Indtægterne hidrører fra yogaelevernes kursusafgifter og kommunestøtten. Organisationen er ikke fokuseret på sex eller involveret i sexydelser. Centeret blander sig imidlertid ikke i, hvad undervisere og elever på skolen foretager sig i fritiden og kan ikke gøres ansvarlig for enkeltpersoners adfærd.

Hverken [K] eller MISA falder ind under definitionen ”sekt” eller kan betegnes som sådanne. Der er i den forbindelse navnlig henvist til den svenske teolog Karl Erik Nylunds afhandling vedr. MISA, der konkluderer, at MISA og [K] intet har tilfælles med strukturen i en sekt. Centeret er ledet af et repræsentantskab, der vælges af generalforsamlingen. [C] leder lærerstaben og er anført som sådan, ikke ”skolens leder”. [B] er spirituel rådgiver.

[K] er medlem af Atman International Yoga Federation, hvor også den rumænske organisation MISA er medlem, men klager er uafhængig både administrativt og økonomisk. I Rumænien er det ikke MISA, men 21 yogaelever og -lærere, der er anklaget for menneskehandel. Anklagerne er hverken forbundet med prostitution eller antisemitisme.

[K] har herudover anført, at Jyllands-Posten først fredag eftermiddag den 22. maj 2009 kontaktede [K]s pressetalsmand [E]. På opfordring nægtede avisens journalist at fremsende artiklerne eller uddrag heraf til [E] før søndag og bad ham vente til de blev bragt i avisen (alene artiklen ”Den lange vej til frihed” blev forelagt inden offentliggørelse). Journalisten fremsendte efterfølgende en række spørgsmål pr. e-mail til [E]. Spørgsmålene blev besvaret i mailen den 27. maj 2009. Tre dage er ifølge klager ikke lang tid til at udarbejde et (seks siders langt) svar, der skal modsvare en artikelserie.

2.2 Jyllands-Posten og jp.dks synspunkter

Jyllands-Posten har afvist, at der er bragt faktisk forkerte oplysninger i artiklerne. Oplysningerne er dokumenteret. Jyllands-Posten er klar over, at der består et modsætningsforhold mellem flere af kilderne og [K]. Kildernes troværdighed og deres citater er imidlertid undersøgt.

Avisen har ikke betegnet klager som sekt. Sektbetegnelsen går på MISA. Karakteristisk for sekter er, at de har en stærk leder, i MISA's tilfælde [B]. Endvidere beskrives i Ordbog over det Danske Sprog (1939) en sekt således:

”(mindre) gruppe af personer, knyttede sammen ved fælles meninger, samme indstilling i en eller anden henseende. ”

Og

”(ofte lidt nedsæt. ; især kirk.) om (samfund, dannet af mindre) gruppe personer, som bekender sig til visse særlige religiøse meninger ell. troslærdomme (og som derfor har skilt sig ud fra et større kirkesamfund (spec. Fra landskirken)). ”

Disse beskrivelser passer på MISA efter de foreliggende oplysninger. Herudover betegner flere af hinanden uafhængige kilder MISA som en sekt, bl.a. docent i socialpolitik og svensk repræsentant i Organization for Security and Cooperation in Europe, Seppo Isotalo, sognepræst Tom Thygesen Daugaard fra Dialogcentret samt tre tidligere medlemmer af [K], [F], [G] og [D].

I [K]s vedtægter punkt 1.d hedder det:

”Foreningen skal i sin undervisning være loyal over for det undervisningssystem, som foreningen har fået stillet til rådighed af organisationen MISA (Movement for Integration into the Spirituel Absolute) og dennes grundlægger [B]. ”

Eftersom [K] selv fremhæver, at dens eneste aktivitet er undervisning, og undervisningssystemet kommer fra MISA, må der antages at være en tæt forbindelse mellem de to skoler. Dette understreges af, at [C] i artiklen ”The MISA representatives have met with the press” på MISAs hjemmeside, hvor han omtales som leder af ”[K], the MISA branch in Denmark”. På listen over ansatte er [C] anført som ”leder af [K]” den 19. maj 2009 på klagers hjemmeside.

Avisen skriver ikke, at klagers undervisning er fokuseret på sex eller involveret i seksuelle tjenesteydelser, men at [K]s leder og lærere er involveret i forhold til heri. I tiden efter artiklerne har klager på sin hjemmeside offentliggjort interviews med formand og pornoskuespiller [A] og instruktør [G], hvor de fortæller om deres produktion af erotiske film.

[B] og andre ledere af MISA er anklaget for handel med kvinder til sex-industrien og prostitution m.v.

[K] fik mulighed for at komme til orde adskillige gange og i god tid, men har i stedet sendt lange skrivelser, som man krævede bragt i deres fulde længde. Jp.dk offentliggjorde sent lørdag den 23. maj 2009 den første artikel. [K] blev kontaktet fredag eftermiddag den 22. maj 2009 med henblik på, at klager kunne kommentere og imødegå oplysningerne i artiklen. Først mandag den 27. maj 2009 besvarede klager avisens henvendelse. Et skrift på seks A4-sider blev fremsendt med følgende indledning: ”Vi insisterer på, at dette svar bliver trykt i sin helhed. ”

De næste artikler blev bragt den 31. maj 2009. Da kritikken rettede sig direkte mod [C], kontaktede avisen ham telefonisk allerede 27. maj 2009. [C]s svar blev fremsendt med krav om, at svaret skulle trykkes i sin helhed. Svaret blev trykt in extenso den 31. maj 2009.

Jyllands-Posten har endelig anført, at avisen gjorde klager opmærksom på medieansvarslovens form- og indholdskrav vedrørende genmæle. Genmæleanmodningerne opfyldte ikke formkravene, men var en blanding af påstande, vurderinger, teksthenvisninger og påståede faktuelle fejl. [K] blev i stedet tilbudt at fremsætte sine synspunkter i en journalistisk artikel eller i et læserindlæg. Klager har ikke ønsket dette.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Thomas Rørdam, Palle Weis, Lene Sarup og Marianne Druedahl.

Det følger af medieansvarslovens § 38, stk. 1, at et genmæles indhold i alt væsentligt skal være begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger. Under henvisning til, at klagers genmæletekster ikke var begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger afslog Jyllands-Posten at bringe disse. Pressenævnet finder, at genmæleteksterne indeholder kommentarer og vurderinger i et sådant omfang, at de ikke opfylder indholdskravet i medieansvarslovens § 38, stk. 1. Pressenævnet finder på denne baggrund, at der ikke er grundlag for at bringe genmælerne, eller for at udtale kritik af, at Jyllands-Posten afviste at bringe dem.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at et medie skal udvise kildekritik over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkt A. 2. Nævnet finder ikke grundlag for at fastslå, at Jyllands-Posten har undladt at udvise den fornødne kildekritik. Nævnet bemærker, at det af artiklerne fremgår, hvem der udtaler sig, således at læseren har mulighed til at forholde sig til kilden.

Efter de foreliggende oplysninger finder Pressenævnet ikke grundlag for at udtale kritik af Jyllands-Posten for at have anvendt betegnelsen ”sekt” om MISA og for at omtale forbindelsen – der bl.a. fremgår af [K]s vedtægter – mellem MISA og [K].

Efter det oplyste, er det 21 medlemmer af MISA og ikke organisationen MISA, der er under anklage i Rumænien. Nævnet finder det beklageligt, at Jyllands-Posten på dette punkt gav ukorrekte oplysninger, men finder dog ikke, at dette forhold kan føre til at udtale kritik af bladet. Som sagen foreligger oplyst, har nævnet ikke mulighed for at tage stilling til, om de rumænske anklager i øvrigt er refereret korrekt.

Nævnet finder, at de oplysninger, der blev bragt i artiklerne, kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for [K], og at de derfor har skullet efterprøves i særlig grad, først og fremmest ved forelæggelse for klager. Jyllands-Posten rettede henvendelse til pressetalsmand [E] den 22. maj 2009. Talsmanden besvarede avisens henvendelse den 27. maj 2009 og anførte i den forbindelse, at svaret skulle bringes i sin helhed. Under disse omstændigheder, og da Jyllands-Posten den 31. maj 2009 in

extenso optrykte et indlæg fra [C], finder nævnet ikke grundlag for at kritisere avisen for ikke i videre omfang at inddrage [K]s synspunkter i artikelserien.

Pressenævnet finder heller ikke i øvrigt anledning til at udtale kritik af Jyllands-Posten og jp.dk.

Afgjort den 7. oktober 2009